

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

1923. január 19. Péntek.

ÁRA 10 KORONA

Debreczen, XXI. évi. 14. szám.

A román kormány szerint „nagyban tolozták a határcsúcsokat”

London, január 18. A román kormány biztosította a szövetséges kormányokat békés szándékairól a magyar határon előállt helyzettel kapcsolatban. A beérkezett jelentésekből kiderült, hogy az esetet nagyban tolozták.

Mi volt a kis-entente célja?

Prága, január 18. Itteni semleges külpolitikai körök nézete szerint a kis-entente budapesti demarszáinak és az azt megelőző sajtókampágnak más célja nem volt, mint az alvófélben levő ugynevezett magyar veszély éberré tétele és a kis-entente létezésének dokumentálása. Belpolitikai tekintetben mindenestre kedvezőtlen hatása volt, amennyiben megállapítható, hogy a demarszal kapcsolatban elterjedt mozgósítási hírekre az

egész köztársaságban általános érdeklődés volt észlehető. A ruhaszövet ára 10–20 százalékkal, a disznózsír 2–3 cseh koronával, a huszár 5 cseh koronával emelkedett egy nap alatt. Az élelmiszer, gabona és ipari termékek ára a Felvidéken 20–50 százalékkal drágultak meg.

Tárgyalások

Románia és a szovjet között?

Páris, január 18. Tegnap esti lapok közlése szerint a román-magyar határcsúcsok miatt támadt elhatározásokat sikerült békésen elsimítani. Ugyanezek a lapok írják, hogy Románia és a moszkvai kormány között tárgyalások indultak, amelyeknek célja, hogy a két állam között helyreállítsák a normális viszonyt.

Nincs magyar-olasz szövetség Jugoszlávia ellen

London, január 18. A Chicago Tribune római munkatársa az olasz külügyminiszeriumban azt az értesítést kapta, hogy semmiféle alapja nincs annak a hírnek, mely szerint Olaszország Magyarországgal Jugo-

szlávia ellen szövetségre lépett volna. Az a közlemény amelyet az egyik jugoszláv újság közölt, tisztára koholtmány. Magyarországgal és Olaszországgal még gazdasági megegyezés sem jött létre.

Tovább nyomulnak elő a franciák Olaszország csapatokat küld a megszálláshoz

Berlin, jan. 18. Dortmundból jelentik, hogy még mindig érkeznek ide francia csapatok a vonatok. Valószínűnek tartják, hogy ha nem is nagy távolságra, de utabb francia előnyomulás lesz. Azt hiszik, hogy a francia előnyomulás végcélia Ham városa, ahonnan a bajor határ könnyen elérhető.

Olasz-francia megszállás

Páris, jan. 18. A Journal értesítése szerint Olaszország kész arra, hogy szorosan csatlakozzék Franciaországhoz a rendszabályához. Olaszország csapatokat fog küldeni Koblenzbe, amelyek rendelkezése az lesz, hogy az amerikai csapatokat helyettesítsék.

Haditörvényszék elé állítják a német bányatulajdonosokat

Essen, jan. 18. A szövetséges hatóságok incidens nélkül folytatták a szénzárlatmányok továbbítását Fran-

ciaországba és Belgiumba. Este hat bányatulajdonossal közölték, hogy haditörvényszék elé állítják őket, ha továbbra is ellenállnak. A birodalmi biztos váratlanul Essenbe érkezett. Itt hosszabb megbeszélést folytatott annak a hivatalnak a tisztviselőjével, amelyet a megszállás előtt a szénzárlat ellenőrzésével bíztak meg. — Azok ellen a német nagyiparosok ellen, köztük Hissen Frigyes ellen is, akik a tegnapelőtti értekezleten jelen voltak, megindítják a hadbírói eljárás.

A szovjet tiltakozik a Ruhr megszállás és a versaillesi szerződés ellen

Páris, jan. 18. A Havas irónak jelentik Londonból: A szovjet kormány valamennyi néphez tiltakozást jelentett be a franciák ruhr-vidéki rendszabályai és a versaillesi szerződés ellen.

A magyar és zsidó katonákat szabadságolták a románok

Nagyvárad, január 18. A román mozgósítási parancsot, amely eddig hat korosztályra terjedt ki, a katonai hatóságok a legnagyobb erővel hajlítják keresztül. Az erdélyi állomások tömege voltak a hét elején bevonulók, tegnap azonban váratlanul szabadságolták az összes magyar nemzetiségű behívottakat, — a zsidó valóságukat is — mint megbízhatatlanokat.

Ezek a katonák már le is szerelték, a bennmaradt román katonák nagy részét pedig a reggeli kirándulásokra küldték. Általában az a benyomás uralkodik mindenfelé, hogy Besszarábiában rövidesen megindul az oroszokkal való háború. Egyes hírek szerint az oroszok eddig 30 modernül felszerelt hadosztályt vonultattak fel a besszarábi határon.

Ujabb román incidens motorekkel

Nyírábrány, január 18. A románok ideges hangulatára és provokatív magatartására jellemző eset történt a múlt este a nyírábrányi trianoni vonal mentén. Az egyik nyírábrányi földbírtokos bagaméri birtokáról Nyírábrányba hozatta motorekkel. A motorka óriási zajjal haladt végig az országúton, mely hosszú vonalon párhuzamosan húzódik a trianoni határral. Már esteledett, amikor a motorka közel

ért a románok őrállásához. A román őrség — lehetett vagy huszan — azonnal felfelé fordított és eszeveszett tüzelést adtak le a nagy zajjal haladó motorkára. Sűrűn kopogtak a román golyók a motorka vasrészén és igazán a szerencsének köszönhető, hogy a kezelőszemélyzet megmenekült a biztos haláltól. Holnap azután az Orientrádió újabb incidensről fog beszámolni és nem lehetetlen, hogy

esapongó képzeletük magyar tankokról fog hírt adni, amelyeket a magyar hadvezetőség a trianoni határ mentén az éj leple alatt vonultat fel. A ma-

gyar „tank” pedig ezalatt szerényen húzódik meg egy nyírábrányi csendes tészekben...

Benedek János az antiszemizmusról Az Indemnitás vitája

Budapest, január 18. A nemzetgyűlés mai ülésén naprend előtt

Daruváry Géza igazságügyminiszter szólalt fel. Tiltakozott dr. Györki Imréné az ellen a kijelentése ellen, hogy az igazságszolgáltatásban és megkezdődött a pártoskodás és a bíróság ítéleteit felülről irányítják.

Lehő Imre az indemnítási vitában szólal fel. Nem helyesül ugyan a kormány politikáját, de az indemnítást elfogadja.

Vass József népiéleti miniszter vizsantasztja Hegyegi Kiss Pál interpellációjában elmondott azt a vádat, hogy kerülésben igérettelkel halmozták el a választókat.

Benedek János

A mai nehéz időkben minden magyar nemzeti erőt össze kell fogni és elhelyeztetni azt látjuk, hogy felekezeti, faji és társadalmi különbségeket élezzék ki. En nem voltam októberista, de azért nem szívesen látom, hogy sok embert azért üldözzenek, mert októberista volt.

A szabadelvűség szelleme nyitotta meg Magyarországot számára az anyagi és kulturális fejlődésnek legfényesebb korszakát.

A bolsevizmusért oda akarják állítani a zsidóságot bűnbaknak. Ez régi recipe. Gömbös statisztikát hozott fel a zsidó faj szaporodásáról és beismerte, hogy a numerus clausus a zsidóság ellen irányul.

Rassay Károly: Gentben ezt letagadták.

Benedek János: Aki részt akar venni az ország felépítésében, azt visszaütés nélkül nem szabad észszerűségi szempontból sem. Téves utakon jár a kormányzó politika, mikor megkülönbözteti a magyar és zsidó lakosságot. A zsidók is magyarok és azok akarnak lenni. Jogkövetés a nemzet számára hi fikat szerejni nem lehet. A zsidók kérdés tulajdonképpen magyar kérdés.

A kis-entente akarja ellenőrizni a magyar katonaságot

Bécs, január 18. A kis-ententehez közel álló körökből az az értesítés érkezett kerülő úton, hogy a kis-entente, tehát Románia, Jugoszlávia és Csehszlovákia külügyminiszterei a hét végén Belgrádban konferenciára rognak összejönni és azon megbeszélnek Magyarországgal szemben követhető magatartásukat. A kis-entente meg fog elégedni azzal a válasszal, amelyet e héten Daruváry külügyi-

miniszter a kis-entente közbelépésére adott, de azt fogja kívánni a párisi nagykövetek tanácsától, hogy Magyarországon a hadsereg létszámának ellenőrzését, a fegyverkezésként, a fegyverek elhelyezésének és a löpor készítésének, szóval minden katonai dolognak ellenőrzését ne a nagyentente katonai attaséi, hanem a kis-entente követségeire bocsátott katonai attasék lássák el.

Internálni akarja a belügyminiszter a színházi merénylet tetteseit

Az ellenzék az internálás ellen

Budapest, jan. 18. Parlamenti körökben élénken tárgyalják Rakovszky belügyminiszternek a Fővárosi Operettszínház merénylet ügyében tett nyilatkozatát, amelyben többek között a következőket mondja a belügyminiszter:

— A közönség testi épségét veszélyeztető cselekményekkel szemben a kormányzat semmiféle elnézést sem gyakorol. Ugy látszik, a törvények által a kormány rendelkezésére bocsátott eszközök nem elégségesek az efféle cselekmények gyökeres kiirtására, kénytelen vagyok tehát

most már az internálás eszközéhez nyulni. A közönség nyugodt lehet, a szigorú megtorló intézkedéseket habozás nélkül és szilárd következetességgel foglák megtenni a hatóságok.

Az ellenzék nem akar internálást
Ezzel szemben az egész ellenzék egyöntetűen azon az állásponton van, hogy — mivel az ellenzék az internálást Európa szövegének tartja — ebben az esetben sem követeli a tettesek ellen az internálás igénybevételét, hanem követeli, hogy a rendes bíról eljárás alá kerüljön ügyük.

Haditudósítás a francia-német hadszíntérről

A „Debreceni Független Ujság” kiküldötti tudósítójától.

Essen, január 18.

Gelsenkirchen, január 18. A kalauz az első osztályú kocsi egyik fülkéjére a következő szövegű cédulákat ragaszták ki:

A megszállott területek főparancsnokságának rendelete értelmében ezeket a fülkéket a további utaskaszakokon csak antant-tisztek használhatják!

Négy francia katonát — szabad-ságra utaztak haza — az egyik fülkében kényelmesen berendezkedett. Igen jókedvűek voltak, kedélyesen diskuráltak, csokoládét és kekszet szopogattak, egyik üveg likőrt a másik után ürítették ki. Ezeknek ugyan hiába tartanak francia bolsevik apos-tolok antimilitarista előadásokat. Kényelmesen fekszenek a puha üléseken és párnákon. A következő állomáson azonban két francia tiszt lép be. A négy katonát kivonul a folyosóra, a két tiszt lefekszik a kiürített fülkében, a katonák ládáikon üldögélnék és egymás mellett szorongva, a vonat rázkódásától ide-oda dülöngve elgondolkoznak.

Essen, a munkaváros

Essen nemcsak a munka, hanem a munkások városa. Semmi vidékies-ség, semmi kisvárosiasság. Ha a pályaudvart elhagyjuk, ide-oda siető tömegbe sodródunk. A villamos csak nehezen halad a munkába siető tömeg között. Egyik pompás szálloda a másik mellett és egyik bankfiók a másik után. Minden, amit csak szem és száj kíván, az emberek azonban nem az élet örömeiről, hanem a munkáról beszélnek. Sehol vidám kacaj, sehol mosolygó gyermekarc, mindenütt csak munka, megfeszített munka.

... Mindig ugyanazok a szavak:
— Nagy csirkéfogó ez a Poincaré!
— A franciák ma azt csinálják, amit akarnak!

Azután megint:
— Ha Németország és Oroszország együtt mehetnének ezek ellen a fickók ellen...

Ez a kijakadás jellemzi nemcsak Essent, hanem a Ruhr-vidéket, hanem egész Nyugatnémetországot. A nemzeti bolsevizmus ismét új erőre kap. A franciák tettei, szitják. Ez a nemzeti bolsevizmus azonban nem veszélyes, a nép annyira kimerült, oly sokat szenvedett már, hogy minden eszelekedetre képtelen.

— Mit tehetnek nekünk: talán még élelmiszereket is fogunk adni...
Parancsot kaptunk!

A franciák a szokásos csinnadrattával vonultak be. Páncélautók, gázmaszkok, acélsisakok, lovasság, kerékpárosok, a városháza és minden állami hivatal megszállása, defilálás a főtéren, beszállás: minden úgy, mint 1918 előtt. Alaposan megfigyeltem a francia katonákat, arcaikon félszeg, kissé bocsánatkérő, egy csöppet sem harcias mosoly látszott. Mintha csak bocsánatot kértek volna:

— Mi nem tehetünk róla, parancsot kaptunk.

A generálisok és törzstisztek azonban éppen oly mogorván és megvetően néztek a német civilbagázsra, mint négy év előtt.

A parancsok

A francia katonai parancsnokság állandóan tanácskozásokat folytat a német munkások és mérnökök megbízottalval. Mindenáron a szentermelés fokozására akarják őket bírni. A mérnökök és munkások a tárgyalásokhoz jó képet mutatnak, elmennek és diskurálnak, tudomdsul veszik a „parancsokat”, másnap azután jelen-tik, hogy nem lehet ezeket végrehaj-tani. A szémszindikátus székhelyének Hamburgba való áthelyezése igen ügyes sakkhúzás volt a németek részéről.

A polgármester ma utasította a város tisztviselőit, hogy mindennemű magánértekezéstől a francia tiszt-ekel tartózkodjanak. Ha a franciák va-

lamit akarnak, úgy jöjjenek a város-házra és terjesszék elő „parancsu-kat”. Ha ez teljesíthető, úgy a vá-rosi hatóságok végre fogják hajtani, ha teljesíthetetlen, úgy próbálják a franciák maguk végrehajtani. A pol-gármester parancsa miatt a francia delegációk dülnek-fülnek, azonban mit sem tehetnek, a polgármester nem ta-gadta meg az engedelmességét, arra azonban a városi tisztviselőket nem lehet kényszeríteni, hogy éjjel-nappal rendelkezésre álljanak a francia pa-rancsnokságnak. Így azután a francia tisztiek kénytelenek, ha bármire szük-ségük van, naponta a polgármester előszobájában várakozni. Mert nem fogadják őket azonnal. Csak a beérke-zés sorrendjében. A francia generális-nak is várnia kell. Essen egyébként nyugodt, a németek az utcán kitér-nek a franciák előtt, közben azonban összeszorítják fogaikat és öklüket és úgy gondolják: Eljön a mi időnk is!

W. AK.

HIREK

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG politikai napilap.

A szerkesztését ideig-nyesen felelős: RÖMER RICHÁRD.

Kiadó:

HEGEDÜS és SÁNDOR

irodalmi és nyomdai r.-t.

Előfizetési ár: Egy óra 250 kor.

Ennél hosszabb időre előfizetést nem fogadunk el.

Szerkesztőség: Nappal Piac-u. 34.

Telefon 10-20.

Éjjel Piac utca 49.

Telefon 18.

Kiadóhivatal: Piac utca 49.

Telefon 18.

— A városi tanács is hozzájárult a Déri-múzeum Nagyerdőn való elhelyezéséhez. A Déri-múzeum elhelye-zése ügyében egy vegyes bizottsági ankét legutóbb kimondotta, hogy a múzeum elhelyezésére a Nagyerdőt tartja a legalkalmasabbnak, csupán a közelebbi helymegjelölés jogát tartja fenn Déri Frigyesnek. A városi ta-nács mai ülésén foglalkozott a veg-yes bizottság határozatával és azt szintén magáévá tette. Csűrös Fe-renc dr. kultúrtaácsnok egyben beje-lentette, hogy privát levelet intézett Déri Frigyeshez, amelyben vélemé-nyét kérte a múzeum nagyerdei el-helyezését illetőleg.

— Istentiszteletek a Deák Ferenc-utcai izraelita nagytemplomban. Pénteken este egygyved 5 órakor. Szombaton reggel 7, délelőtt fél 11, délután fél 4, este 5 órakor. Hétköz-napokon reggel háromgyved 7, este fél 5 órakor.

— Házasság. Kardos Annuska és Weinreb Dezső helybeli szeszny-gereskedő f. évi január 21-én, tehát most vasárnap délután 2 órakor tar-tják esküvőjüket a Deák Ferenc-utcai izr. templomban, melyre rokonaikat és jó barátalkat — ezuton tisztelet-meghívják.

— Ismét egy felelkezés a város-házán. Egyik legutóbbi törvényható-sági közgyűlés, amely a választott bizottsági tagok között megüresedett 20 tagsági hely betöltésével foglal-kozott, kimondotta, hogy azok a vá-lasztott bizottsági tagok, akik a múlt évben virilis jogon is tagjai voltak a törvényhatóságnak, de virilisségük a múlt év végén megszűnt, nem ma-radnak ki a törvényhatósági bizott-ságból hanem választott jogok feléled és így továbbra is tagjai maradnak a törvényhatóságnak. Ez a közgyűlési határozat városszerzte vagy megelé-godést keltett, mert a benntmaradt bizottsági tagok egytől-egyig értékes emberek és a közgyűlésen mindig eredményesen munkálkodtak a város érdekében. Ez a határozat azonban egyeseknek még sem tetszett, mert a közgyűlés ezen határozata ellen ma felelkezés érkezett be a polgárme-steri hivatalhoz. A felelkezés dr. Ter-vey Tamás, Szentkirályi Tivadar, Horváth András és Kertész István ír-ták alá, akik a felelkezésben azt igye-keznek kimutatni, hogy a törvényha-

tósági közgyűlés határozata törvény-ellenes és annak megsemmisítését kérik a belügyminisztertől. A felel-bezést, amely nem sok sikerrel ke-csegteti a felelbezőket, a polgárme-steri hivatal felterjesztette a belügy-miniszterhez.

— Az ipartestületi szakosztályi el-nökök figyelmébe! Az ipartestület felhívja a szakosztályi elnökök fi-gyelmét arra, hogy a kereseti adó végrehajtási utasításában (141. §.) foglalt kérdések: a természetbeni járandóságok forgalmi összegének átalányösszegeben való megállapítá-sa megítélés céljából f. hó 19-én délután 5 (öt) órakor a kereskedelmi és iparkamara közgyűlési termében értekezlet lesz. — E kérdés rendkí-vül nagy fontosságára való tekintet-tel elvárja az ipartestület, hogy min-den szakosztály elnökével és lehe-tőleg két-két szakoszt. taggal magát feltétlen képviselje. A mulasztás kö-vetkezményeit az illető szakosztály magának tulajdonítsa. Ipartestület.

— Gazdák figyelmébe. Felhívtnak azok a gazdálkodók (birtokosok és bérlők), akik akár a városi hajduk, akár a mezőrendőrök, akár más hi-valatos kézbesítő után természet-mentvény bejelentés céljából személyleg idézettek vagy már megidéztettek, hogy az idézéstől számított 3 nap alatt a városi statisztikai hivatalban (Városháza, földszint 6. sz.) termés-eredményeiket jelentésk be, mert el-lenkező esetben a 3300—922. M. E. számú rendelet 13. §-a értelmében eljárás fog ellenük megindulni. Beje-lentési órák délelőtt 8—2-ig.

— Házasság. Burger D. József és neje, minden külön értesítés helyett, ezuton jelentik, hogy leányuk Halász Erzsébet f. hó 23-án tartja egybeke-lését Fein Jenővel a kolozsvári zsidó-templomban.

— Földbérlok nagygyűlése. Debre-cen, Hajdu- és Biharmegye földbér-lönek vasárnapi alakuló gyűlése iránt az érdekelt földbérlok körében igen nagy az érdeklődés. A gazda-sági helyzet nehezebbé válása — a földbérlok körében — mindinkább megérette a szervezkedés gondolá-tát. A bérleti jogviszony állandosítá-sának biztosítása, nemcsak egyéni, hanem általános közgazdasági szem-pontból is kívánatosá teszi a minél tökéletesebb szervezkedést. A vasár-nap délelőtt fél 11 órakor tartandó gyűlésen — az Országos Magyar Földbérlok Egyesület képviselőiben — megjelennek: Eszenyi Jenő, Ro-senberg Mátyás, alsóőrői Parkas Géza alenök, Reichenbach Béla igaz-gató egyetemi tanár, Csóor Lajos fő-titkár és Zsivanovits Béla titkár. Az országos egyesület kiküldöttjeinek ilyen nagy száma mutatja a kérdés rendkívüli fontosságát. A bérlok tár-sadalmi tagjai — kiváló elméleti és gyakorlati vezető férfiakról — nyer-nek nagyértékű felvilágosításokat. A gyűlés helyétől a Városháza közgyű-lési termét engedte át a polgárme-ster-helyettes.

— Városi férfi bundát keresek meg-vételre teljesen jó karban, magas alakra. Címet kérem a kiadóba leadni.

— Cosmopolis.

— Miért lett öngyilkos Kiss Lajos. Kiss Lajos volt debreceni bérkocsis január 12-én felakasztotta magát és meghalt. Amak idején a rendőrség semmi támpontot nem kapott arra-néve, hogy mi kergette a halálba Kiss Lajost. Egy feljelentés azután most megmagyarázza a bérkocsis öngyilkosságát. Január 7-én este ugyanis Kiss Lajos a Holló-féle ven-déglőben együtt mulatott Szoboszlaj Jánossal. Mikor hazafelé mentek, Szoboszlaj a Hatvan-utca és Szepességi-utca sarkán elbucszott Kiss-től, aki megölette barátját. Ugyan-ekkor — panaszolja Szoboszlaj fel-jelentésében — eltűnt fekete bőrtár-cája, amelyben 15,000 korona és két lapasszus volt. A feljelentés szerint a tárcát Kiss Lajos vette magához. Kiss Lajos valószínűleg értesülhetett arról, hogy barátja feljelentette az államrendőrségen és szégyenében menekült a halálba.

— Jadowker tenorista, kamaráé-nek és Budánovits Márta, a m. kir. Operaház első alt énekesnője január 22-én, hétfőn este fél 8 órakor a Bika disztermében hangversenyze-nek. Jegyek Bika portásánál.

— Cosmopolis.

— Tüköryártás, üvegcsiszolás, tük-ritkrok újja öntése, üvegáruak dí-sztése Sipkovits Béla üvegmi-nipari vállalata Sziv-utca 18—14. Te-leton 306.

Betölti a hetet az indemnitás vitája

A nemzetgyűlés ma délutáni ülésén majdnem véget ért az indemnitás általános vitája, amennyiben a szónokok, bár nagy számban voltak fellatkozva, de a délutáni ülés utol-só negyedében nem voltak jelen, akik pedig jelen voltak, letörölték a nevüket a tábláról, amelyen alk-szerepelt néhány név. Csupán Hegy-megi Kiss Pál ragaszkodott beszéde-nek elmondásához s emiatt az álta-lános vitát berekeszteni nem lehetett. Valószínű, hogy homap ismét többen fognak fellatkozni és így az indem-nitás be fogja tölni az egész hetet.

A függetlenségi párt országos gyűlése

A függetlenségi és 48-as párt a köz-el jövőben vidéki szervezetel bevo-násával gyűlést tart a fővárosban. A gyűlésen a külpolitikai helyzetet vi-tatja meg a párt.

Nincs osztrák kisantant feszültség a budapesti látogatás miatt

Bécs, január 18. Az osztrák nem-zeti tanács külügyi bizottságában dr Grünberger külügyminiszter megál-lapította, hogy Prága és Bécs között nincs feszültség a budapesti látog-atás miatt. Nincsen jugoszláv kül-ügyminiszter is biztosította Ausztria képviselőit, hogy a belgrádi kor-mány teljes bizalommal viseltetik az osztrák kormány lojalitása és kor-rektsága iránt és belátja azt, hogy a budapesti viszonzó látogatást nem le-hetett tovább halasztani. A miniszter végül rámutatott a februárra terve-zett belgrádi látogatásra, amelyet ott a legszívvelősebben fogadnak.

Mussolini tisztelet Pélofit

Budapest, január 18. A budapesti kir. olasz követtség táviratot kapott Mussolini olasz miniszterelnöktől, aki közli, hogy teljesen alapítalan az a hír, mely szerint Olaszországban a kormányelnök megátolta a Petőfi-ünnepségek megtartását. Mussolini miniszterelnöknek soha szándékában sem volt beállítani az ilyen ünnepsé-geket, annál kevésbbé, mert ő maga őszinte tisztelője a magyar költőnek, akinek több költeményét könyv né-lkül is tudja. Az említett tudósítás esakis sajnálatos félreértésen alapul-togott.

Az állatjórátétel utolsó részletét szállítja a magyar kormány

A kormány az 1922. évből iennma-radt utolsó állatjórátétel részletére 320 millió koronát folyósított, mint 3000 darab marha vételdárának felét. A hátralékos összeg akkor lesz ese-dékes, amikor a vásárlás megtörté-nik. Több céggel folyták a tárgyalá-sok, de a földmivelésügyi miniszter által kidolgozott feltételek nehézséget okoztak, azonban mégis sikerült olyan megállapodásra jutni, ami biztosítja, hogy a kormány a jóvátételi bizott-ság által megszavazott rendkívül su-lyos feltételek mellett is eleget tud tenni kötelezettségének. Az állatjórátétel ügyében a párisi jóvátételi bizottságnak két delegátusa Charon és Stopan Budapestre érkeztek, akik az 1923. évi állatjórátétel ügyében tá-rtyalnak a magyar kormánnyal, illet-ve a szakminiszterekkel.

Legjobb gyapjuszövetek
FELDHEIM DEZSŐ-ÉRI
Piac-utca 47

Saját készítésű
fehértéműek
keszken és mérték szerint
Herman és Friedman
PIAC-UTCA 10. SZÁM.
Bikával szembe

— Meghívó. Az Országos Magyar Vörös Kereszt Egylet Debrecen vá-rosi választmányára folyó hó 19-én pénteken délután 5 órakor a város-háza tanácstermében (Emelet 34. sz.) ülést tart. — Elnökség ezuton kéri a választmányi tagokat, hogy az ülés-en a tárgyalandó fontos ügyekre te-kintettel teljes számban megjeleni sziveskedjenek.

Hét letartóztatás a színházi merénylet ügyében

Budapest, január 18. A rendőrség ma este a Fővárosi-színház őrizetben levő botrányokozói, illetve a botrány értelmi szerzői előtt kihirdette az előzetes letartóztatási végzést. A rendőrség letartóztatta Mdrffy Gyula banktisztviselőt, Heffner Gyula fővárosi mérnököt, Böhm Sándor magántisztviselőt, Hozmez közgazdasági egyetemi hallgatót, Veres Géza munkásbiztosítói díjnokot, Ugarszky József gimnáziumi tanuló és Palkó József rendőrdíjnokot.

Heffner Gyula fővárosi mérnök a színházi attack vezére Barabás rendőrfogalmazó előtt beismerő vallomást tett. Bevallotta, hogy nemcsak a IX. kerületi ébredő csoport helyiségében folyt a megbeszélés, hanem ezt megelőzően az ébredő magyarok Sörház-utcai központjában is folyt a tervek előkészítése. A Sörház-utcai központban értekezletet tartottak, mintegy 25 személy jelenlétében. Heffner vallomása pontos név-

sort is tartalmazott és rámutatott arra, hogy ez az értekezlet a Sörház-utcai központ nemzetvédelmi irodájában folyt le. Az értekezleten, amelyen megjelent a bajtársi szövetség két kiküldöttje is, az a férfit vitte a szót és irányította a megbeszélést, akinek a neve a Dohány-utcai merénylet nyomozása során gyakran került a nyilvánosság elé. Heffner vallomása szerint, mikor a terv minden részletét kidolgozták, az értekezlet összes jelenlevői ívet irtak alá, amelyen esküvel és becsületszóval kötelezték magukat arra, hogy egyrészt nem árulják el a terveket, másrészt, ha a hatóság elé kerülnek, nem vallanak semmit. Heffner beismerő vallomását és annak tartalmát azonnal tudomására hozták a főkapitányságnak, amely a déli órákban utasítást adott a Sörház-utcai értekezlet egyes résztvevőinek előállítására.

vidéki malmok is csak egész jelentéktelen tételeket vásároltak. Némi élénkség a tengeriben mutatkozott. Hivatalos árak: Buza 76 kilós tiszavideki 12200—300, egyéb 12100—250, 78 kilós tiszavideki 12300—400, egyéb 12200—300, rozs 8000—400, takarmányárpa 7900—8200, köles 8500—9000, zab 7700—7800, tengeri 7800—8000, korpá 5150—200.

Előfordult kötések: Buza 1 vagon 76 és fél kilós Martonvásárról 12100, 1 vagon 77 kilós Mohács 12100, 1 vagon 78 kilós tiszai állomás 12200, 1 vagon 78 kilós tiszai állomás 12300, rozs 1 vagon Nagykanizsa 8300, 1 vagon Kaposvár vevő zsákjában 8400 1 vagon Mórról 8000, tengeri 1 vagon hibás morzsolt 5900, 2 vagon ab állomás csöves február 15-ére 6500, 1 vagon Rakamaz szemes február 15-ére 8600, 1 vagon ab Budapest előzetes megtekintéssel 6200, 1 vagon január végére szállítva 7800.

Kétféle árszabály a borbélyiparban

Több oldalról megnyilvánult óhaj teljesedett be a debreceni borbély- és fodrász mesterek azon elhatározásával, mely szerint azok a mesterek, akiknek kimondottan a város központján kívül eső utcákban van az üzlete, a nagyközönség, valamint saját érdekeik által vezéreltetve II. osztályú árszabályt vezettek üzületeikbe.

A II. osztályú árszabály szerint, mely lényegesen mérsékeltbb mint az I. osztályú — a következő mesterek szolgálják ki a nagyközönséget: Artner Géza Mester-u. 44. Bazsek József Csapó-u. 72. Benyus és Kenyeres Szent Anna-u. 39., Bőr Ferenc Csapó-u. 62., Balogh Lajos Késes-u. 61., Csósz Gyula Csapó-u. 105., Erdélyi Ferenc Árpád-tér 16., Nagy József Szent Anna-u. 44., Nagy Lajos Deák Ferenc-u. 14., Hajdu László Szent Anna-u. 14., Haja Jenő Nyugati-u. 5., Peterman Lajos Csapó-u. 98., Paul Péter Homok-kert-u. 123., Péter Ferenc Mester-u. 4., Toma Pál Széchenyi-u. 57., Ványa József Salétrom-u. 6., Villiger Aladár Hajnal-u. 19., Szikszay Aladár Attila-tér 5., özv. Marossyné Czegléd-u. 2., Szűcs Imre Czegléd-u. 18., özv. Hanyelnyé Bethlen-u. 29., Szabó Imre Hadházi-ut 4., Kárpóli Nándor Árpád-tér 45. és Eötvös 64., Kraft József Csapó-u. 97.

A ROYAL sör csarnok

borai minőség és olcsó ár tekintetében vezetnek!

1 liter finom ó-rizling 130 K.
1 liter hegyvölgyi mézdes ujbór 150 K.
1 liter kertli ujbór 100 K.
Tulajdonos: ADLER MIKLÓS.

Értesítés.

A debreceni izr. hitközség előjárósága értesíti a t. tagokat, hogy az 1923. és 1924. évekre érvényes virilis névjegyzéket a hitközségi irodában (József kir. h.-u. 26.) közzemlére keltette azzal a figyelmeztetéssel, hogy a névjegyzék ellen legkésőbb **1. hó 28-ig** írásbeli felszólalással élhetnek. Továbbá értesítettnek a t. tagok, hogy a folyó évben megejtendő választásra érvényes választói névjegyzék összeállítására folyamatban van, miért is felkéretnek a t. tagok, hogy kultuszadó és templomi adomány hátralékaikat sürgősen kifizetni sziveskedjenek, nehogy a választói névjegyzék-ből kimaradjanak.

Debreczen, 1923. január 16. 18-án.

— Angyán Béla szimfonikus zenekara szintén este hangversenyt a Royalba.

— Kiállítás a Remény vagyonmentőben egész nap. Állandó előadás. — Piac-utca 85.

— Bálai újdonságok, irack-ingek, gallérok, nyakkendők, legolcsóbban beszerezhetők Frank Imrénél, Piac-utca 43.

— Cosmopolis.

— Legjobb színházi vacsorák a Royalba.

— Árufelvétel a Remény vagyonmentőben egész nap. Állandó előadás. Piac-utca 85.

SPORT

MUSOR:

PÉNTEK: Szóke Ördög, D) bérlet SZOMBAT: Este: Szóke Ördög, bérlet-színhet

VASARNAP: Este: Szóke Ördög, bérlet-színhet

SZOMBAT délután: Éva

VASARNAP délután: Hamburgi menyasszony

A színház iroda hírei

Három zsúfolt ház tapsolt a Szóke Ördög nagyszerű előadásának. Ma D) bérlet!

Még kaphatók jegyek Éva szombat délutáni és Hamburgi menyasszony vasárnap délutáni előadásaihoz!

— **Omnia-mozgó:** Péntektől vasárnapig a szezon legnagyobb irodalmi filmeseménye. Paul Bourget regénye. **Cosmopolis.** — Dráma az örök város földjén, 8 fejezetben. Mesteri játék, káprázatos kiállítás, classzikus mesetermés.

— **Perczel Sári** vasárnap január 21-én a budapesti szenzációs műsorát mutatja be a debreceni közönségnek. — **Jegyelővétel az Apollo pénztáránál.** — **Fracassa (az armányos kéz).** Kalandor-történet két részben, nyolc felvonásban ma az Apollóban, érdekliesítő mese, kitünő játék, meglepő fordulatok, az olasz filmgyártás remeke.

— **Vigszínház-mozgó:** Szodoma befejezése. Hétfőn Sikoly az északában, Claude Farrère regénye „Aki őit” és „Milliomos szegény legény!”

— **Csodatevő! Zola: Igazság!** Jön! Petőfi, leggrandiózusabb magyar film.

— **Csodákat mesélnek Severin Marsról. Horoga főszerelőjéről. Egyszerre játszik Uránia, Vigszínház.**

Jó szöveget olson!
Peldholm és Weisz
postafióküzletben,
Piac-u. 76.
vásárolhat.

SPORT

Rózsa legyőzte a cseh bajnokot

Rózsa Jenő, Magyarország professzionista bokszozó bajnoka az elmúlt héten meghívást kapott Kassára, hogy a cseh bajnokkal, Prasad főhadnaggyal, megmérkőzzen. Rózsa elfogadta a kihívást és a találkozás vasárnap este megtörtént Kassán. A mérkőzés színhelyét színiültig megtöltötte a magyar közönség, amelynek sorából meccs előtt többen kérélték Rózsa-t:

— Csak most az egyszer mutassa meg a csehnek a magyar virtust.

— Orsai izgalom uralkodott a nézők között, amikor belépett a ringbe az acélos izmu magyar bajnok nemzetiszíni szallaggal derekán. A cseh rendezőzős kifogásolta a nemzetiszíni szallagot s erre Rózsa Jenő gyászlatyok: vont a be aáros-leher-zöld színeket. Ez sem tetszett a cseheknek és így nemzetiszíni szallag nélkül állt szembe a magyar a cselivel.

— Mintha Arany János Toldija lett volna Rózsa, oly heves buzgalommal látott a cseh bajnok püföléséhez. Az első roundban még csak tartotta magát a cseh, a harmadik roundban azonban beteljesedett végzete. Rózsa hatalmas technikájával beengedett egy oldalütést, hogy a másik pillanatban milliméter pontossággal mérten hatalmas ütést a magas cseh bokszozó állára. Az ütés feleszes volt, felhasította a cseh felső ajkát és knock-outolta a csehet. Oly erős volt az ütés, hogy Prasad, mint a homokzsák hullott a round padlózatára.

Egy, kettő, három... tíz! számolt a bírós a cseh bajnok véré volt. A magyar közönség negyedórának ünnepelte a magyar névnek annyi dicőségét szerzett Rózsa Jenőt.

Munkatársunknak sikerült beszélni a Debreczenben időző Rózsa Jenővel, akiről megtudtuk, hogy debreczeni születésű. Így még nagyobb örömmünk re szolgál, hogy Rózsa Jenőt is azok közé a sportnagyságok közé sorolhatjuk, akik Debreczen által szerettek világhírt a magyar sportnak. — Rózsa Jenő egyébként elmondotta, hogy közelesen ismét ellátogat Debreczenbe, ekkor azonban már nem, mint vendég; egy német bajnokkal való küzdelemben be fog mutatkozni szülővárosa közönségének.

KÖZGAZDASÁG

A devizaközpont hivatalos árfolyamai

Valuták:	Vétel	Eladás
Napoleon	9900.	—
Dinár	22.25	24.25
Hollandi forint	1050.—	1085.—
Lei	13.50	14.50
Angol font	12300.—	12600.—
Német márká	13.—	16.—
Lira	126.—	132.—
Francia frank	175.—	185.—
Szokol	74.—	78.—
Svájci frank	500.—	520.—
Oszták korona	0,0370	0,0390
Dollár	2655.—	2730.—
Lengyel márká	0,00950	0,01050

Devizák:

Belgrád	22.25	24.25
Amsterdam	1050.—	1085.—
Bukarest	13.50	14.50
London	12300.—	12600.—
Berlin	13.—	16.—
Milano	126.—	132.—
Páris	175.—	185.—
Zürich	495.—	515.—
Prága	74.—	78.—
Bécs	0,0370	0,0390
Newyork	2655.—	2730.—
Varsó	0,00950	0,01050

Budapesti tőzsde

Budapest, január 18.

Zürichi zárlat: 0,20 és fél

Értéktőzsde. Félórával hosszabbították meg a tőzsde hivatalos forgalmát, fél 1 helyett 1 órakor ért véget a mai hivatalos forgalom. A tőzsdetanács ezen intézkedése arra irányult, hogy a tőzsde után szokásos magánforgalmat lehetővé tegye, mert szigorú büntetéseket helyeztek kilátásba, ha a hivatalos forgalom után üzletkötések történnek, sőt 2 órakor lezárták a tőzsde terméit is, úgy hogy nem alakulhatott ki olyan tőzsdéi forgalom, amilyen az új rend mellett nap-nap után volt. A tőzsde irányzata különben ma is szilárd volt. Árak:

Bankok: Angol-Magyar bank 2150—500, Agrár 1875—2000, Hazai 5200—500, Hermes 1425—650, Magyar Hitel 14400—5000, Jelzálog 350—435, Leszámitoló 1700—900, Osztr. Hitel 1600—50, Keresked. 28900—9100, Magyar-olasz 610.

Takarékpénztárak: Belvárosi 1800—900, Általános 3100—200, Hazai 41000—2000.

Malmok: Borsod-Miskolci 14000—

5000, Concordia 8250—800, Budapesti 26000—2500, Gizella 9250—350, Hungaria 14700—5300, Viktória 40000—2500.

Bányák és téglagyárak: Beocsini 82000—6000, Kohó 52500—6000, Drasche 29500—33250, Magnesit 135000—52000, Alt. Kőszén 144000—56500, Salgó 61000—4000, Urikányi 84000—94000.

Nyomdák: Athenaeum 12800—3300, Reval 21200—500.

Vasmitvek és gépgyárak: Kőburg 56000—6000, Ganz-Danubius 1300000—550000, Ganz-vill. 248000—540000, Láng 30000—3000, Lipták 3925—4875, Magyar acél 17500—8000, Rima 9400—800, Schlick 9700—10750, Wörner 3350—600.

Különbéte vállalatok: Gschwindt 51000—3000, Baróti 3250—450, Boni 13100—5000, Chinoin 4950—5050, Egyes. izzó 68000—74000, Textil 2850—3050, Papír 3450—550, Spódium 7350—850, Móra 32500—7750, Fővárosi sör 6400—600, Karton 24000—8500, Királysör 7000—200, Klotild 8700—9600, Polgári sör 43500—6000, Magy. pamutgyár 31000—4500, Magyar Cukor 395000—415000, Lámpa 30000—2500, Ostermelk 8900—9400, Gummi 18500—9900, Szikra 14000—60000, Stummer 120000—30000, Telefon 22500—4250, Georgia új 117000—12500.

Faipari vállalatok: Hazai 17000—8100, Brassói 38000—40000, Egyes. fa 990—1060, Lignum (hiteifa) 9700—10100, Magyar Erdő 1100—300, Nacsi 7800—85000, Liehug 1100—350.

Közlekedési vállalatok: Adria 45000—6500, Atlantika 5050—550, Közúti 10500—9975, Városi 1600—800, Delivasut 9000—500, Levante 90000—6000, Államasut 30750—2250.

Az utótőzsdén, bár a tőzsdetanács szigorú büntetéseket helyezett kilátásba azok ellen, akik hangos szóval kötnék üzletet, az ügynököknek az a része, amely kávéházi magánforgalomban szokott részt venni, mely különben ugyanabban az időben szokta üzleteit lebonyolítani, csak sügdosva kötött üzletet és halk hangon mondta az ártolyamokat. Ebben a csendes forgalomban a következő kurzusok fordultak elő: Kohó 59000, Pamut 34000, Urikányi 90000, Magnesit 146000, Alt. kőszén 154000, Izzó 70000, Gummi 19275, Első Budapesti Gőzmalom 32000, Konkordia 8700, Viktória 43000, Borsod-Miskolci 14500, Gizella 9800, Hungaria 15800.

Az utótőzsde után is volt még mozgalom az értékpapír-piacon és magasabb tájékoztató árfolyamok mutatkoztak. Drasche 37000, Alt. kőszén 157000, Izzó 74000, Budapesti Gőzmalom 32000, Salgó 63000, Rima ex jog 9800.

Zürichi zárlat

Zürich, jan. 18. (Zárlat.) Páris 3560, London 2494, Newyork 537, Milano 2570, Hollandia 212, Berlin 2 és háromnyolcad, Bécs 75, osztrák bélyegzett 76, Szófia 350, Prága 1470, Varsó 1 és hétnyolcad, Budapest 20 és fél, Belgrád 449, Bukarest 282.

Terménytőzsde

A mai terménytőzsdén az irányzat továbbra is csendes. Az árak azonban csak mérsékelt hanyatlottak. Az üzlet mindvégig szűk keretek között mozgott. A budapesti malomkatt tartózkodott a vásárlástól és a

Linoleum
 hékemlőségű

67 cm. sz. métere K	1900—
87 " " " "	2400—
100 " " " "	2700—
115 " " " "	3200—
135 " " " "	3900—

Bőrvásznak
 nagy választékban

Gyapju és spárpa
Futószőnyeg

65 cm. sz. métere K	1540—
65 " " " "	1650—
67 " " " "	2750—
90 " " " "	1980—
90 " " " "	2200— tól

Árak fenntartással!

Viaszkos vászon
 asztalra való

78 cm. széles métere K	1860—
100 " " " "	2340—
115 " " " "	2680—

Vastag padló-linoleum
 sima és 50 legújabb mintában,
 200 cm. széles métere 6800—,
 7800—, 8500— és 9200— K

Linoleum- és szőnyeg áruház
Haas Lipót
 Ferenc József-ut 58.
 (Megyeháza mellett.)
Telefon 9-63.

Ingyen
 kapja
Az Est
hármaskönyvét

A könyv bolti ára
1500 korona
 és 15% felár,
 ha előfizet 1/4 évre
1100 koronával

PESTI NAPLÓ-ra.

Előfizetéseket elfogad
 Hírlapiroda, Széchenyi-utca 6.,
 ki az előfizetett lapokat
 a vonat beérkezése után
 1 órában belül lakására szállítja.

A Royal-étterem
orthodox kóser
vendéglőjében
elsőrangú ételek
és italok, szolid és
figyelmes kiszolgálás
mellett.

Esküvői és egyéb családi
 vagy társas ünnepek
 szervezése.

ADLER MIKLÓS
 vendéglős.

Villamos erőre berendezett
fűszermalmunk vállalja mindennemű
fűszerek őrlését a piacon legversenyképesebb
 ár mellett. Mielőtt e cikkekben szükségletét fedezné,
 kérjen tőlünk árajánlatot. — **TELEFON: 10-05.**

Kérjen minden üzletben
„FARKAS”
 védjegyű pótkávé

Alföldi Pótkávégyár
 és Fűszermalom
 Debreczen, Homok-
 kert, Hid-u. 8.
 Nagyatömás mellett.

Legszébb cigányzene a
Gambrinusban!!
Rácz János
 és **Napoleon**
 hegedű és csellóművészek 11
 tagú zenekarukkal játszanak.

Ügyvédi
határidő naplók
 megjelentek és kaphatók

HEGEDŰS ÉS SÁNDOR
 írói és nyomdai részvénytársaság
 könyv és papírkereskedésében

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések díja hétköznap 10 szög 80 korona, minden további szög 3 kor. Vasár- és ünnepnapokon 10 szög 40 korona, minden további szög 4 korona. — Vastag betűkből szedett szavak kétszeresen számítatnak

Száraz tűzifa

felvágva, ölenként, házhoz szállítva, valamint
 vagonvételben bármilyen mennyiségben,
 házai és porosz kőszén megrendelhető a

Debreczeni Faipar r.-t.
 telepén Salétrom-utca 5. sz.
 Telefon szám 156.

SZÁRAZ TŰZIFA hasáb és aprított
 házhoz szállítva

ÉPÜLETFA és összes építési anyagok
 legolcsóbban beszerezhetők

BURGER ÉS WEINBERGER fatelepén **DEBRECZEN,**
 Szoboszlai-ut 1.
TELEFON: 11-82.

Mindenkinek könyvet kell vezetni az új kereseti- és forgalmi adórendelet értelmében!

Az összes ilyenmű üzleti- és forgalmi adó könyvek kaphatók
 Hegedűs és Sándor r.-t. papírnagykereskedésében, Piac u. 34.

POSTA
 Benézülhetnek
 izraelita, jobb kereskedelmi alkalmazottak és tisztviselők. Azok kivül sok parti önálló exisztenciával bíró egyének részére Hozomány 1-től 20 millióig Berkovits, Hajó-utca 16. szám.

VETEL
 Gyöngyhímzésből kimaradt gyöngyöt, régi gyöngyhímzést veszék Jókai-u. 5.

ELADÁS

Ruha-szekrény
 — jó állapotban —
eladó.
 Cím a kiadóban.

36-os
 magasszárú fekete, teljesen új női cipő olcsón eladó. Cím a kiadóban.

KERESLET
Aranyat,
 ezüstöt, briliánsat, zálogcédlut vesz legmagasabb napi áron Steiner Mihály, Hatvan-utca 2. szám, 1. emelet.

Fürdő-kályhát, fürdőkádat vesznek.
 Cím a kiadóban.

Szegéd
 fűszerüzlete mbe felvetik. Deutsch Lajos.

Szolid
 fiatal ügyes embert portálnak keresek, debreczeni lakos előnyben. Kis Debreczen vendéglő.

Tűzifa
 száraz felaprítva házhoz szállítva, jutányos árban megrendelhető

Schwartz
 fakereskedő
 Agárdi-utca 6.
 Telefon 12-04.

Egy-kettő ezer korona
 állandó napi jövedelemhez járhatnak üzletszerzésben jártas urak vagy hölgyek, kik
 irodák, üzletek, magánosok látogatására vállalkoznak. Bővebbet Széchenyi-u. 6. Hírlapiroda. Delután 2-4-ig.

Könyvkötő és nyomdász tanulóknak

két középiskolát végzett jó magaviseletű fiúk felvételnek a

Hegedűs és Sándor
 r.-t. könyvnyomdájában és könyvkötészetében **DEBRECZEN,**
Piac-u. 49.

Abronsvas
 kapható a kiadóhivatalban

Perzsa szőnyeg
 kisebb méretű eladó.
 Cím a kiadóban.

Pénztárkezelésben
 járás kisasszony keresetlik. Ajánlatok személyesen adandók be. — Friedländer Testvérek, Hatvan-u. 37.

Butorozott
 szobát keres izr. fiatal ember teljes ellátással. Cím a kiadóban leadni.

Cipész
 segédek állandó munkára felvételnek. Miklós-utca 5.

VEGYES

Menekült órák
 szakszerűen, meglepő olcsón vállal javításokat
Rákóczi-utca 36. sz.

Előfizetést Hegedűs és Sándor írói és nyomdai részvénytársaság könyv- és papírkereskedésében, Piac-utca 34. szám.